

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/82/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714208979
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3714208979.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej vo veci starostlivosti o maloletého N. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa matky Mgr. Y. N., bytom R., Q. slobody XXXX/X, zastúpenej JUDr. R. D., advokátom so sídlom T. XX a otca Ing. N. N., bytom W., R. Y. XX, o zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16. septembra 2014, č. k. 5P/32/2014-19 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým zamietol návrh matky na zákaz styku **p o t v r d z u j e**.

Vo výroku o nariadení dohľadu nad maloletým Róbertom napadnutý rozsudok **z m e ň u j e** tak, že **u k l a d á** rodičom maloletého dieťaťa a maloletému dieťaťu povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práve, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh matky na zákaz styku otca s maloletým N. a nariadil dohľad nad maloletým N.. V odôvodnení uviedol, že matka sa podaným návrhom domáhala na tunajšom súde, aby súd zakázal otcovi stretávať sa s ich maloletým synom. Uviedla, že po rozvoze manželstva bol upravený styk otca s dieťaťom, ktorý pravidelne a zodpovedne dodržiavala. Tvrdí však, že otec odmieta komunikáciu, účelovo ju provokuje, vymýšľa si situácie, ktoré sa nikdy nestali a z takéhoto konania má obavy o dieťa. Uviedla tiež, že mu sľuboval rôzne veci, ktoré sľuby nedodržel, vyhráza sa jej, že ju pripraví o syna, čo realizoval podnetmi na tunajšom súde. Tiež poukazovala na to, že v minulosti ju niekoľkokrát fyzicky napadol, sácal do nej pred synom a že dlhodobo pociťuje tlak a strach, pretože sa jej vyhráza psychickou a existenčnou likvidáciou. Poukazovala na to, že byt matky otca dieťaťa je nevykurovaný pre zastaralý plynový kotol, ktorý je nebezpečný tým, že v minulosti splodiny spôsobili takmer úmrtie jej bývalého svokra. Otec dieťaťa bagatelizuje jeho zdravotné problémy. Keď potrebovala pomoc, musela poprosiť rodičov a susedov, pričom tak sa správa doteraz. Poukazovala na to, že počas liečebných pobytov syna nenavštívil a že po návštevách u otca sa dieťa vracia hladné, bojí sa otca poprosiť, aby mu niečo kúpil, je dehydrovaný a má tráviace ťažkosti. Tvrdila, že u otca sa nevhodne stravuje a je zaťažovaný hrami určenými pre staršie deti. V dôsledku toho tvrdí, že sa zabije. V návrhu matka tiež uviedla, že dieťa sa odmieta stretávať s otcom, musí ho prehovárať, pričom otec situáciu sťažuje tým, že na ňu vykrikuje. Marí jej výchovu v základných veciach, nepodporuje dieťa v záujmových krúžkoch, nezúčastnil sa jeho vystúpenia, manipuluje dieťa proti nej a jej rodine a citovo ich vydiera. Tvrdila, že po návštevách sa dieťa vracia zamyslené, nahnevané a agresívne. Agresivitu zameriava voči sebe a tvrdí, že sa zabije. Trhá sa zo spánku, ubližuje si a otec priznal, že viackrát ho udrel. Tiež tvrdila, že dieťa má sklony k seba poškodzovaniu. Otec sa k návrhu vyjadril písomne

a tiež na pojednávaní žiadal návrh matky zamietnuť. Mal za to, že podanie návrhu vyplýva z utkvelej predstavy matky, že jej chce zobrať syna. Napriek tomu, že jej to opakovane povedal, že to nemá v úmysle, usiluje sa o to, aby mu zakázala styk. Poprel, že by sa k dieťaťu nevhodne správal, že by vyvíjali spolu neprimerané aktivity, alebo že by dieťa bolo agresívne. Naopak, mal za to, že dieťa sa na stretnutie s otcom teší. Tiež poukazoval na to, že k náprave nedošlo ani po mnohých sedeniach na ÚPSVaR a u detského psychológa. Opatrovník vykonal vo veci rozsiahle šetrenie, zaslal súdu písomnú správu a žiadal návrh zamietnuť. Opatrovníčka poukazovala na to, že matka ich kontaktovala od doby, kedy došlo k rozvodu manželstva asi 30 krát a že problémy nastali po tom, ako bol upravený styk otca s dieťaťom. Poukazovala tiež na to, že medzi rodičmi sú napäté vzťahy a sú tam problémy na oboch stranách aj so širšou rodinou. Dňa 04.11.2011 ich kontaktovala matka, ktorá poukazovala na to, že sú problémy so stretávaním, ale nežiadala to nejako riešiť a všetky svoje podania žiadala založiť do spisu. Problémy bývajú najmä v letnom období a tiež aj preto, že dieťa trpí alergiou. Matka má pocit, že po návrate od otca je jeho zdravotný stav horší. Uviedla, že matka tvrdila, že otec dieťaťu psychicky aj telesne ubližuje, čo však nebolo preukázané. Napriek tomu tieto skutočnosti oznámili orgánom činným v trestnom konaní, pretože matka sama toto oznámenie nechcela dať a tvrdila, že je to ich povinnosťou. Opatrovníčka tiež uviedla, že bez toho, aby to vedeli rodičia, prišli na preberanie dieťaťa otcom, keďže matka tvrdila, že dieťa nechce s otcom ísť, že plače a zle to znáša. V čase kontroly si otec dieťa prevzal vysmiat a bez problémov. Opatrovníčka uviedla, že matka ich opakovane kontaktuje a upozorňuje na to, že otec vytvára konflikty, že nechodí pred dieťa. Otec sa sťažuje, že mu matka dieťa načas neodovzdáva. Sprostredkovali kontakt s klinickou psychologičkou, ktorá skonštatovala, že rodičia majú zlú komunikáciu a upozornili oboch rodičov, že potrebuje dieťa pomoc. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh matky je v celom rozsahu nedôvodný. Styk rodiča s maloletým dieťaťom je základným právom dieťaťa byť vychovávané oboma rodičmi a základným právom rodiča sa na výchove dieťaťa podieľať. Zakázať styk rodiča s dieťaťom je možné len, ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné a súd môže k takémuto poznaniu dospieť aj za pomoci znaleckého posudku. Vždy však musí styk rodiča s dieťaťom ohrozovať záujem dieťaťa. V tomto prípade matka maloletého žiadnym spôsobom nepreukázala, že by upravený styk otca s dieťaťom bol proti záujmu dieťaťa, alebo by ho ohrozoval. Všetky dôvody, ktoré matka uviedla vyplývajú z jej subjektívnych pocitov a sú odôvodňované výlučne jej záujmami. Dôvody sú postavené na zlých vzťahoch medzi rodičmi a na tom, že napriek tomu, že od rozvodu manželstva už uplynula určitá doba, doteraz nedokážu spolu komunikovať a dohodnúť sa na výkone tohto práva. Pokiaľ ide o dôvody, ktoré matka uviedla na pojednávaní a vo svojom návrhu, ani jeden sa v priebehu konania nepreukázal. Nebolo preukázané, že by otec vyvolával konflikty, že by psychicky vydieral syna, že by ho bil a dôvody sú dané postojom matky voči otcovi dieťaťa. Vyplýva to aj z tej skutočnosti, že počas terapie bola táto vedená k tomu, aby sa rodičia naučili spolu komunikovať a ako vyplýva zo stanoviska psychológa, matka ani nemala v úmysle riešiť stavy údajnej agresivity dieťaťa, ktoré boli riešené len okrajovo, ale riešila spory, ktoré má napriek rozvodu neustále s otcom. Na sedeniach mala dokonca tendenciu fyzicky otca napadať a podľa jej vlastného vyjadrenia aj súčasná terapia spočíva v tom, že psychologička jej dáva rady ako zvládnuť situácie, aby jej príkazy neboli v protipóle so stanoviskom otca a že má hľadať kompromisy. Vôbec nebolo preukázané, že by dieťa nechcelo odchádzať na stretnutie s otcom, pretože pri neohlásenej asistencii opatrovníka bolo zistené, že dieťa odišlo v pokoji, vysmiat, bez akýchkoľvek stresových prejavov. Je však nesporné, že problém pri stretávaní sa s dieťaťom pretrváva a podľa názoru súdu je spôsobený postojom matky. Matka na jednej strane popiera, že by sa pri tom zúčastňovali jej rodičia, alebo do toho zasahovali, na druhej strane v konaní 5Em 1/2014 vo svojom stanovisku tvrdia, že otec vyvoláva konflikty, že už v minulosti poukazovali na jeho výchovné metódy a nevhodné zaťažovanie psychiky dieťaťa, tvrdia, že má majetnícky prístup k synovi. Matka opakovane kontaktuje opatrovníka, krízové centrá, kde opakovane používa ten istý dôvod, ktorý spočíva v podstate v jej subjektívnom postoji k otcovi dieťaťa. Takýmto spôsobom dieťa zbytočne stresuje a jej sťažnosti dospeli k tomu, že hoci ich neustále podávala, netrvala na ich riešení a vyvíjala tlak, aby to riešil opatrovník a nie ona osobne. V poslednom období opakovane kontaktovala súd, pričom z dôvodu, že pokiaľ nerozhodne súd, odmieta otcovi umožniť stretávať sa s dieťaťom, čím hrubým spôsobom zasahuje do jeho práv. Takýmto konaním naopak matka koná proti záujmu dieťaťa a vystavuje ho neprimeraným stresovým situáciám. Jej konanie pravdepodobne smeruje k tomu, aby dieťa stratilo kontakt s otcom a takýmto spôsobom sa snaží otcovi brániť vo výkone jeho práv. I keď nebolo preukázané, že by dieťa malo agresívne sklony a zatiaľ je to len na úrovni tvrdenia matky, vzhľadom na takéto neprimerané správanie sa matky, súd považoval za potrebné určiť nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine. Táto situácia môže v budúcnosti skutočne závažným spôsobom narušiť psychický vývoj dieťaťa a preto súd za súčinnosti orgánu sociálno-právnej ochrany detí bude dohľad nad výchovou dieťaťa vykonávať. Tento dohľad bude spočívať v tom, či je

matka vôbec schopná plniť si svoje povinnosti vyplývajúce z právoplatného rozhodnutia, odovzdávať dieťa otcovi riadne, včas a pripravené a či spolupracuje so psychológom jednak ona sama ale aj s maloletým dieťaťom. Súd tento dohľad nariadil, pretože existuje dôvodná obava, že matka by takýmto konaním mohla u dieťaťa vyvolať zdravotné, resp. psychické problémy a naopak bol by tiež poškodený záujem otca pri výkone jeho rodičovských práv. Takýto záujem dieťaťa nie je možné docieľiť v rámci výkonu rozhodnutia, pretože podľa stavu aký sa v priebehu dohľadu vyskytne, bude potrebné zvažovať aj prípadné výchovné opatrenie, napr. podrobiť sa sociálnemu alebo odbornému poradenstvu a podobne. Právne vec posudzoval aj podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Dôvodila tým, že už počas manželstva otec nebol schopný konštruktívnej komunikácie, často odchádzal a opúšťal spoločnú domácnosť. Počas rozvodového konania mohol maloletého navštevovať kedykoľvek, túto možnosť však nevyužíval a tvrdil, že nechce rodinu. Po rozvode manželstva v zmysle súdneho rozhodnutia strávil maloletý ihneď 12 dní s otcom a ďalšie stanovené dni však odmietol ísť s otcom a zostal na jej osobu extrémne naviazaný. Následne v ďalšom období, keď neboli s otcom ešte majetkovo vyporiadaní, otec urobil niekoľko nevyspytateľných krokov, keď za synom síce prišiel, večer mu niečo sľúbil, ale ráno v skorých hodinách odišiel a syn bol sklamaný, že otec nedodržel sľub. Dňa 14.12.2012 bol pri situácii, keď syna odprevádzala do školy, po ich odchode však nahlásil otec na políciu, že nemôže vidieť syna. Často pri preberaní písal sms, že kde je, že ju nevidí, že jej zoberie syna, že je asociál a syn žije v nevhodnom prostredí. Vytýkala otcovi, že syna nepovažuje za chorého a nespupracuje v liečbe počas choroby. Po návštevách od otca sa syn vracal v zhoršenom zdravotnom stave a reagoval na ňu neprimerane agresívne, doškrábal ju a ťahal za vlasy, keď mu bežne chcela vysmrkať nos. Syn mal pritom chronickú zadnú nádchu spojenú s opakovanými zápalmi stredného ucha. Ďalej poukazovala na to, že od začiatku je problematické preberanie syna otcom, a preto žiadala pracovníkov ÚPSVaR, aby chodili k preberaniu, keď ich otec videl pri nej stáť, vtedy sa správal normálne. Otca viackrát volala k detskému psychológovi, nestretla sa však s jeho pochopením. S otcom sa nedá konštruktívne komunikovať, marí jej výchovu v základných aj všeobecných veciach. Požiadala preto ÚPSVaR Púchov o sprostredkovanie poradenstva medzi rodičmi, otec sa dostavil na dve spoločné stretnutia a na ďalšie neprišiel. Podstatné veci ohľadne syna jej otec neoznamuje dostatočne včas. Syn sa po návštevách s otcom vracia zamyslený, veľmi často robí grimasy, ktoré majú vzbudiť strach, uhýba sa pohladeniu a je agresívny voči jej osobe a členom jej rodiny. Neskôr agresivitu zameriava voči sebe, tvrdí, že sa zabije, po návštevách otca sa už štyrikrát sám dobil - trikrát do hlavy a raz do ramena. Vyčerpala všetky možnosti mať s otcom štandardný vzťah ohľadne syna a má obavy, aby to na jeho psychike nezanechalo následky. Žiadala v záujme maloletého N. o obnovenie konania, vytvorenie priestoru na dokazovanie a prípadné prekvalifikovanie na zúženie úpravy styku maloletého s otcom podľa uváženia súdu.

Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že počas súdneho konania bolo vykonané potrebné dokazovanie vo veci a matka mala dostatočný priestor na predloženie dôkazov, ktoré považovala za dôležité. Mal za to, že dôvodom odvolania matky je jej dlhodobé odhodlanie pretrhnúť kontakt a následne citové väzby syna na otca. Toto jej odhodlanie trvá od jeho odchodu zo spoločnej domácnosti /2011/, kedy mu odmietala odovzdávať syna a neustále ho proti nemu štvála. Jej konanie sa mu nepodarilo od toho času zastaviť. Návrh matky na zákaz styku je založený na fiktívnych a umelo vytvorených dôkazoch, skreslenej realite a hlavne založený na zlom duševnom a psychickom rozpoložení matky. Podľa jeho názoru, by matkin stav mal byť predmetom ďalšieho skúmania, či je matka vlastne schopná zabezpečiť maloletému nielen zdravý telesný, ale aj duševný vývoj. K tomu ho vedie aj skutočnosť, že poruchy správania má syn výlučne v prítomnosti matky a jej rodičov, čím pravdepodobne chce syn vyjadriť svoju frustráciu z okolia, v ktorom sa nachádza. K pochybnostiam o psychickom zdraví matky ho vedie aj skutočnosť, že jej konanie je v mnohých prípadoch absolútne iracionálne, jej jednotlivé tvrdenia sa dlhodobo diametrálne rozchádzajú, vedome už dlhodobo porušuje súdne rozhodnutia a neustále podáva na jeho osobu krivé obvinenie. Je nemysliteľné, aby matka dieťaťa, ktorá ako uvádza, má samovražedné sklony, nezabezpečila dieťaťu odbornú pomoc a nenavštevovala klinického psychológa, ale navštevovala psychologickú poradňu, kde sa učí zvládať výchovu dieťaťa. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu potvrdil.

Kolíznym opatrovníkom vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že v minulosti riešili problém s úpravou styku otca s maloletým N., keď mu matka tento styk znemožňovala. K. rodičia

boli viackrát pozvaní k nim na pohovor za účelom vysvetlenia situácie a zlepšenia komunikácie medzi rodičmi. Stretnutia boli vždy ukončené v dôsledku hádky rodičov, kedy matka prezentovala nekorektný vzťah otca k nej a jej rodičom, na základe toho potom reagoval aj otec. Počas jedného pohovoru otec reagoval na matkinu sms správu, aby nebol fiktívnym otcom, ale aby sa prejavil ako otec a v piatok sa zúčastnil na kontrolnom vyšetrení maloletého v Trenčíne. Keď otec matke uviedol, že si nahlásil na piatok dovolenku a v piatok ide s nimi na vyšetrenie, matka na to zareagovala tak, že ona s ním nepôjde, lebo on vytvára nepriaznivú atmosféru. Napriek tomu sa otec osobne zúčastnil vyšetrenia. Otec uviedol, že kým sa ich vzťahy úplne nenarušili, pravidelne sa zúčastňoval s matkou a synom všetkých jeho vyšetrení. Na žiadosť matky sa dňa 02.08.2013 a 01.10.2014 zúčastnil osobne pri preberaní dieťaťa na styk s otcom, dieťa bolo na styk pripravené, tešilo sa a bolo spokojné. V roku 2013 sprostredkoval rodičom konzultácie na RPPS za účelom eliminácie pretrvávajúcich problémov v komunikácii rodičov a za účelom náviku rodičovských zručností a upevňovania vzťahov medzi členmi rodiny. V júna 2014 na žiadosť matky sprostredkoval konzultácie RPPS za účelom zlepšovania komunikácie a rodičovskej spolupráce, vzhľadom pre pracovný pobyt matky mimo Púchova neboli zatiaľ zrealizované spoločné komunikácie rodičov. Do budúcnosti plánuje s rodinou naďalej pracovať v rámci nariadeného dohľadu. Navrhol, aby krajský súd odvolanie matky zamietol a rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na odvolacom pojednávaní /§ 212 ods. 2 písm. a/, § 214 ods. 1 O.s.p./, doplnil dokazovanie psychologickým vyjadrením Detského krízového centra Q. v M. zo dňa 29.09.2014, záverečnou správou z poradensko - psychologického procesu Úradu práve, sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Púchov zo dňa 23.02.2015 a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že zakázať styk rodiča s dieťaťom je možné len, ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné a súd môže k takémuto poznaniu dospieť aj za pomoci znaleckého posudku. Vždy však musí styk rodiča s dieťaťom ohrozovať záujem dieťaťa. V tomto prípade matka maloletého žiadnym spôsobom nepreukázala, že by upravený styk otca s dieťaťom bol proti záujmu dieťaťa, alebo by ho ohrozoval. Všetky dôvody, ktoré matka uviedla, vyplývajú z jej subjektívnych pocitov a sú odôvodňované výlučne jej záujmami. Dôvody sú postavené na zlých vzťahoch medzi rodičmi a na tom, že napriek tomu, že od rozvodu manželstva už uplynula určitá doba, doteraz nedokážu spolu komunikovať a dohodnúť sa na výkone tohto práva. I keď nebolo preukázané, že by dieťa malo agresívne sklony a zatiaľ je to len na úrovni tvrdenia matky, vzhľadom na takéto neprimerané správanie sa matky, súd považoval za potrebné určiť nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine. Táto situácia môže v budúcnosti skutočne závažným spôsobom narušiť psychický vývoj dieťaťa a preto súd za súčinnosti orgánu sociálno-právnej ochrany detí bude dohľad nad výchovou dieťaťa vykonávať. Tento dohľad bude spočívať v tom, či je matka vôbec schopná plniť si svoje povinnosti vyplývajúce z právoplatného rozhodnutia, odovzdávať dieťa otcovi riadne, včas a pripravené a či spolupracuje so psychológom jednak ona sama ale aj s maloletým dieťaťom.

Odvolací súd po doplnenom dokazovaní a vyjadrení sa účastníkov konania na odvolacom pojednávaní dospel k záveru, že tento právny názor súdu prvého stupňa je správny, a odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením.

Aj na odvolacom pojednávaní z vyjadrenia matky vyplynulo, že po určitú dobu nechcela dávať maloletého na stretávanie sa s otcom, avšak od minulého leta 2014 sa styk maloletého s otcom realizuje pravidelne, otec mal maloletého cez prázdniny a tiež po iné dni podľa rozhodnutia súdu o úprave styku. Stalo sa, že niektorú stredu otec neprišiel, oznámil jej to však mailom. Maloletý sa teší na stretnutie s otcom, najmä z toho dôvodu, že bude môcť u neho hrať rôzne hry. Poukázala aj na to, že u maloletého asi trištvrte roka dozadu sa neobjavuje taký vzdor ako v minulosti, kedy sa maloletý bil päťami hlavy, do ramena. Mala však podozrenie, že otec ovplyvňuje maloletého, keď maloletý rozpráva, že otec má lepšie auto, že je W. a pod.. Súhlasila s ponechaním úpravy styky s tým, že ho žiadala obmedziť, pokiaľ ide o styk v stredu a o styk počas každého druhého víkendy tak, že sa skrúti do 14.00 hod.. Nesúhlasila však s dohľadom nariadeným súdom prvého stupňa. Z vyjadrenia otca na odvolacom pojednávaní vyplynulo, že nevidí dôvod na zákaz ani obmedzenie jeho styku s maloletým. O tom, že maloletý sa mal poškodzovať nevedel, dočítal sa to len z písomných vyjadrení. U maloletého

nikdy nezistil, že mal takéto sklony, nikdy sa takto u neho neprejavil. Keď sa maloletý nachádza u neho, je spokojný a teší sa na stretnutie s ním. Chce sa podieľať na výchove maloletého aj počas úpravy styku v stredu v týždni, počas školy sa bude aj on s ním učiť. Pokiaľ ide o stretávanie sa s maloletým, matka mu bránila v styku s dieťaťom, preto podával návrh na výkon rozhodnutia, následne mu potom styk umožnila. Poprel však, že by mu matka na styk maloletého dávala pravidelne podľa rozhodnutia o úprave styku. Až na zásah kolízneho opatrovníka od decembra 2014 sa styk začal realizovať v zmysle rozhodnutia. Nariadenie dohľadu považoval za správne, nakoľko bol toho názoru, že po skončení tohto konania, matka mu opätovne začne zabraňovať v styku s maloletým. Kolízny opatrovník na odvolacom pojednávaní uviedol, že v poslednom období sa styk maloletého s otcom realizuje pravidelne podľa rozhodnutia. Mal vedomosť, že rodičia maloletého spolu nekomunikujú. Pokiaľ ide o nariadený dohľad, v rámci neho má možnosť len kontrolovať, či sa styk otca s maloletým realizuje. Vzhľadom na problémy, ktoré sú medzi rodičmi, však považoval za vhodnejšie výchovné opatrenie, aby sa rodičom a maloletému ukladala povinnosť podrobovať sa sociálnemu poradenstvu u jeho psychológa alebo akreditovaného subjektu za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi. V písomnej správe zo dňa 23.02.2015 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov sa uvádza, že pracoval s rodičmi maloletého, v rámci stretnutia s otcom sa zamerali na výhrady matky týkajúce sa otcovho výchovného prístupu k dieťaťu, zdôraznili potrebu odstránenia prípadných nedostatkov, v rámci stretnutia s matkou sa zamerali na jej očakávania od spoločných sedení s otcom a na možnosť ďalšieho postupu spolupráce s ich inštitúciou. Z písomnej správy Detského krízového centra Q. v M. zo dňa 29.09.2019 vyplynulo, že ich kontaktovala matka a obrátila sa u nich o pomoc pre maloletého syna N., u ktorého dlhodobo pozoruje ťažkosti v súvislosti s rozvodom rodičov a návštevami maloletého u otca. Ide najmä o vzdorovité správanie syna, citovú labilitu, agresivitu a nepredvídateľné reakcie dieťaťa. Matke bolo doporučené psychologické poradenstvo na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR a tiež v ich zariadení. Absolvovala u nich 4 stretnutia so psychologičkou, z toho 3 stretnutia boli venované aj práci s maloletým N. s cieľom podporiť dieťa a pomôcť mu spracovať situáciu v rodine. V závere sa konštatuje, že maloletý N. má vytvorený pozitívny citový vzťah so svojou matkou, vzťah k otcovi vníma ako ambivalentný, s pozitívnymi i negatívnymi momentmi, dieťa má snahu vyhovieť potrebám otca, niekedy na úkor vlastných záujmov, dokáže však svoj záujem a názor v bezpečnom prostredí verbalizovať.

Po takto doplnenom dokazovaní na odvolacom súde, aj podľa názoru odvolacieho súdu neboli zistené také skutočnosti, ktoré by bránili otcovi v styku alebo v jeho obmedzení s maloletým N. v zmysle úpravy styku vykonanej rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 19.06.2012, č. k. 10P/99/2011-54. Nezhody medzi rodičmi síce pretrvávajú naďalej, avšak z vyjadrenia matky na odvolacom pojednávaní nevyplývalo, že by maloletý odmietal stretávanie sa s otcom, sama matka potvrdila, že maloletý sa na stretnutia s otcom teší a neprejavuje sa u neho poškodzovanie /tak ako to malo byť v minulosti podľa tvrdenia matky/. Z dokazovania vyplynulo aj to, že rodičia majú záujem zlepšiť komunikáciu medzi sebou, nakoľko je to nesporne potrebné v záujme dieťaťa a zúčastnili sa aj niekoľkých stretnutí za týmto účelom na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, avšak nepravidelne.

Odvolací súd pripomína rodičom, že rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie, mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30 Zákona o rodine, ako aj čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správne mu vzťahu k tomuto rodičovi. Obmedzenie alebo zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine prichádza do úvahy vtedy, keď súd zistí, že toto opatrenie je v záujme dieťaťa nevyhnutné.

V danom prípade však takéto zistenia ani podľa názoru odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania nevyplynuli.

Naopak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že po rozvode manželstva pretrvávajú medzi rodičmi sústavné nezhody a nedokážu ich riešiť k spokojnosti oboch a najmä maloletého dieťaťa. Nariadenie dohľadu ako výchovného opatrenia v danom prípade by nespĺňalo úlohu, nakoľko podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka by spočívalo len v dozore, či sa dodržiava úprava styku maloletého s otcom podľa súdneho rozhodnutia. Preto odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa uložil rodičom a maloletému dieťaťu výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, podľa ktorého, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže uložiť maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach. Práve účelom takéhoto výchovného opatrenia je zlepšenie komunikácie medzi rodičmi a bude sa realizovať Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Púchov za prítomnosti jeho psychológa a v rámci programu akreditovaného subjektu. Keďže sa jedná o výchovné opatrenie uložené súdom, sú obaja rodičia a maloleté dieťa povinní sa odbornému poradenstvu podrobiť.

Súd je povinný sústavne sledovať vykonávanie tohto výchovného opatrenia v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a výrok o nariadení dohľadu nad maloletým Róbertom zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.